

Onderwerp: Voorbereiding PWR Almere werksessie 7 jan 2021

Project: Programma Water en Riolering Almere
Opdrachtgever: Gemeente Almere
Opsteller: Gert Dekker en Rob van der Velde
Datum: 18 december 2020
Aan: Genodigden voor deze werksessie.

Aanleiding.

Gemeente Almere wil een PWR (programma water en riolering) opstellen als opvolger van het GRP (gemeentelijk rioleringsplan). Daarbij wordt voortgebouwd op het bestaande waterplan en onderliggende beheerplannen en op de resultaten van het gezamenlijke proces dat de Flevolandse gemeenten en waterschap Zuiderzeeland doorlopen. Het is gericht op de gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater) passend binnen het regime van de nieuwe Omgevingswet.

Jij bent één van de betrokkenen in dit proces en uitgenodigd voor de werksessie op 7 januari 2021.

Workshops zijn momenteel minder makkelijk te organiseren dan voorheen vanwege het coronabeleid. We kunnen dit deels compenseren door meer voorbereiding. Wij willen graag dat je goed beslagen ten ijs komt. In deze notitie doen we daarom de oproep om na te gaan met welke collega's je dit onderwerp wilt voorbereiden en geven we enkele vragen ter overweging. Pak deze kans om zodoende meer uit de workshop te halen!

Programma werksessie 7 januari 2021.

Tijdstip	Programma
9:00	Inloggen bij de workshop via Teams met de link uit de uitnodiging
9:30	Natte kruipruimtes
10:15	Foutieve aansluitingen
10:45	Pauze
11:00	Wateroverlast // aansluiten hemelwater
11:30	Bedrijfsmatige lozingen
12:00	Pauze
13:00	Klimaat-adaptief bouwen
14:30	Pauze
14:45	Vervolg
16:00	Afronding en evaluatie

Doelstelling van deze werksessie.

Het doel van deze sessie is om gezamenlijk keuzes te maken over de invulling van decentrale regelgeving voor aansluiten, lozen en klimaat-adaptief bouwen en inrichten.

Betrokken collega's opzoeken en samen voorbereiden.

Weet jij met wie je deze onderwerpen kunt bespreken binnen of buiten de gemeente?
Ben je in de gelegenheid het even met hen af te stemmen?

Vragen ter voorbereiding.

Op deze dag staat de regelgeving centraal waarmee je de randen van het systeem bewaakt, namelijk het lozen op en vanuit het systeem. Het gaat hierbij specifiek om aansluiten en lozen op de riolering en klimaat-adaptief bouwen en inrichten. Ook houden wij rekening met de bruidsschat met voornamelijk lozingsregels die het Rijk loslaat na inwerkingtreding Omgevingswet (deregulering).

Welk beleid moet gemeente Almere volgens jou voeren?

- Hoe wil je omgaan met natte kruipruimten?
- Heb je een stappenplan voor ogen hoe we hiermee de mensen tegemoet treden?
- Hoe wil je in bestaande situaties omgaan met foutieve aansluitingen?
- Zijn foutaansluitingen echt een probleem in Almere?
- Heb je een stappenplan voor ogen hoe we hiermee de mensen tegemoet treden?
- Kun je afdwingen dat hemelwater bovengronds wordt aangeboden? Waarom wil je dat?
- Mogen mensen drainage aansluiten zoals ze zelf willen? Hoe regel je dat?
- Welke voorschriften wil je meegeven bij nieuwbouwprojecten? En geef je daarbij inhoudelijk advies of wil je dit afdwingen?
- Is er sprake van wateroverlast bij zware buien? Bui8 of alleen zwaardere buien?
- Zijn er resultaten van stresstest? Zijn er al oplossingen voorgesteld?
- Zijn er bedrijven met problematische lozingen?
- Hoe gaat handhaving hiermee om?
- ??

Documenten checken.

Neem s.v.p. kennis van de volgende (gedeelten van) documenten en vraag je af of je hiermee verder wilt of dat er wijzigingen wenselijk zijn:

- Wareco – analyse grondwatersysteem Almere.
- Overeenkomst met regionale milieudienst?
- Evaluatie van eerdere projecten met foutieve aansluitingen?
- Verordening op verbod van lozen hemelwater en grondwater??
- Afbeelding met rode tabellen hieronder en blauw kader hieronder.

3. Basisveiligheidsniveau

3.1 Overzicht basisveiligheidsniveau

1. Wateroverlast		
		
Uitgangspunt		Basisveiligheidsniveau
Hevige neerslag (1/100 jaar, 70 mm in een uur) zorgt niet voor schade in en aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen. Bij hevige neerslag (1/250 jaar, 90 mm in een uur) blijven vitale en kwetsbare infrastructuur en voorzieningen functioneren en bereikbaar.	A	De neerslag van een hevige bui (1/100 jaar, 70 mm in een uur) op privaat terrein wordt op dit terrein opgevangen en vertraagd afgevoerd. De berging wordt de eerste 24 uur daarna niet gelee- gd en is in maximaal 60 uur weer beschikbaar.
	B	In het gebied is natuurlijke afwatering zoveel mogelijk aanwezig.
	C	Bij een waterdiepte van 20 cm op rijbaan door extreme regen en/of overstromingen mag er geen schade op treden aan gebou- wen en elektrische installaties in de openbare ruimte en blijven hoofdwegen begaanbaar.
	D	De ontwikkeling gebeurt waterneutraal en leidt niet tot extra aanvoer/afvoer van water. Hemelwater wordt zoveel mogelijk vastgehouden en hergebruikt in het plangebied.

Tabel 1: Uitgangspunten en basisveiligheidsniveau thema wateroverlast

2. Droogte		
		
Uitgangspunt		Basisveiligheidsniveau
Bij langdurige droogte (potentieel maximaal neerslag tekort 300mm, eens per 10 jaar) wordt schade aan bebouwing, wegen, groen en vitale en kwetsbare functies voorkomen.	A	De inrichting van het plangebied is afgestemd op de verwachte grondwaterstanden en de zoetwaterbeschikbaarheid tijdens droogte.
	B	Maatregelen die schade door bodemdaling tegengaan en kos- tenefficiënt zijn over de levensduur van 60 jaar worden in het ontwerp opgenomen.
	C	Vitale en kwetsbare functies moeten bestand zijn tegen lang- durige droogte.

Tabel 2: Uitgangspunten en basisveiligheidsniveau thema droogte

Hemelwaterbeleid voor nieuwbouw.

- 1) Hemelwater is in principe schoon en wordt zo min mogelijk verontreinigd.
Ongecoate uitlogende materialen bij voorkeur niet toepassen.
- 2) Bovengrondse afvoer van hemelwater heeft de voorkeur boven riolering.
Zichtbaarheid biedt de beste garantie tegen foutieve aansluiting van afvalwater op het hemelwatersysteem en draagt bij aan bewustwording.
- 3) Transport van hemelwater moet worden geminimaliseerd.
Benodigde voorzieningen blijven dan klein en het risico op verontreiniging beperkt. Het beste is om hemelwater te infiltreren vlakbij de plek waar het valt, dus bij voorkeur op de kavel. Overloop van de voorziening naar de tuin.
- 4) Infiltratie kan het beste plaatsvinden via een graspassage.
De doorworteling en het bodemleven houden de infiltratiecapaciteit op peil en zorgen voor afbraak en binding van diverse verontreinigingen.
- 5) Rechtstreekse lozing van niet vervuilde oppervlakken op oppervlaktewater is vaak een goede oplossing voor percelen die grenzen aan het water. Dit moet eerst worden overlegd met het waterschap.
- 6) Samenspel van dakvlakken, dakgoten, regenpijpen en perceelgoten zodanig ontwerpen dat het hemelwater zoveel mogelijk bovengronds naar de gewenste plek wordt afgevoerd.
- 7) Wadi's verdienen de voorkeur als een centrale infiltratievoorziening nodig is.
Een wadi is een doordachte groene voorziening en geeft retentie, zuivering, infiltratie en gedoseerde afvoer. Een goed ontworpen wadi biedt bovendien ruimtelijke kwaliteit, natuurontwikkeling en recreatief medegebruik.
- 8) De keuze voor bovengrondse hemelwaterafvoer richting een wadi of andere centrale infiltratievoorziening impliceert dat hiermee rekening moet worden gehouden in het stedenbouwkundige plan en de civiele planuitwerking. Het gaat met name om de detaillering vanaf regenpijp via perceelgoot en straatgoot richting infiltratievoorziening, met de notie dat water van hoog naar laag stroomt.
- 9) Dimensionering van infiltratievoorzieningen op basis van onderstaande richtlijnen voor de berging en de overloop, waarbij de berging wordt betrokken op daken plus verharding:
 - a) Individuele woning:
10 mm infiltratievoorziening met overloop naar tuin of straat;
 - b) Inbreidingslocatie:
20 mm infiltratie en/of wadi met overloop naar oppervlaktewater, groenstrook of straat;
 - c) Uitleggebied:
40 mm bestaande uit infiltratie en/of wadi en/of retentievijver met noodoverloop naar oppervlaktewater. Bij extreme situaties mag geen waterschade ontstaan. Daarvoor moet de inundatienorm $T = 100 + 10\%$ worden aangehouden. Hierbij is overleg met het waterschap vereist.
 - d) Bodemverbetering toepassen voor zover nodig, zodanig dat de voorziening na één tot enkele etmalen weer geheel beschikbaar is.
- 10) Dimensionering van retentievoorzieningen en overig oppervlaktewater in overleg met het waterschap.
 - a) Uitgangspunt is voor elke kern een totale berging van de voorzieningen tezamen van 40 mm en een gedoseerde afvoer van 2,5 l/s/ha. Eén en ander in overleg met het waterschap.
 - b) De retentie kan worden aangelegd als separate vijver, maar kan ook worden geïntegreerd in het watersysteem in en rond het stedelijk gebied. Hier treedt een raakvlak op met het beleid van het waterschap. Daarbij kan in overleg worden gezocht naar maatwerk, gericht op doelmatige oplossingen met zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
- 11) Infiltratie kan in sommige omstandigheden leiden tot grondwateroverlast. Op dit punt raakt het beleid voor hemelwater aan het beleid voor grondwater.
 - a) In enkele delen van Flevoland is de vraag aan de orde of je wilt infiltreren of dat er te veel kwel is.
 - b) In buurten met grondwateroverlast verdient bij nieuwbouw de aanleg van drainage aanbeveling. Dit laat zich dikwijls goed combineren met de toepassing van wadi's.